

Miljødirektoratet

post@miljodir.no

Vår ref: fag-fisk/øf-22

Deres ref: 2022/3199

Hvalstad, den: 25.25.03.2022

Forslag om endringer i bestemmelser for fiske etter anadrome laksefisk i sjø og vassdrag - særlig om midlertidig videreført stenging av fiske med faststående redskap i sjø i enkelte kommuner i Finnmark

Norges Jeger- og Fiskerforbund Finnmark (NJFF Finnmark) og Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til høring fra Miljødirektoratet (MD) med forslag om å heller ikke i 2022 å åpne for fiske etter anadrome laksefisk med faststående redskap i sjø i kommunene Berlevåg, Tana og Gamvik samt ytre deler av kommunene Lebesby og Nordkapp, men samme geografiske avgrensningen som for sesongen 2021.

Kritisk situasjon for Tanalaksen

Situasjon i Tanavassdraget har over år hatt en status som tilsier at mange av enkeltbestandene i vassdraget står i fare for genetisk utryddelse. Overlevelsen og gjenoppbyggingen av vassdraget må prioriteres fremfor fiske både i elv og i sjøområder hvor laks fra vassdraget utgjør en vesentlig andel av fangsten.

Tanavassdragets laks har få utfordringer ut over beskatning. Et bortfall av fiske i elv og i nærliggende sjøområder vil fortsatt være et strengt, men viktig grep for å gjenoppbygge bestandene. Det vil fortsatt fanges betydelige mengder tanalaks utenfor det angitte området, men hovedandelen av fangsttinnssatsen vil falle ut. Forutsatt at fiskeforbudet omfatter både sjø- og elvefiske vil en tross lav naturlig sjøoverlevelse derfor kunne forvente relativt rask respons på et sterkt redusert fiske.

Rask respons må i denne sammenhengen måles i laksegenerasjoner. Smoltalder i Tana er stort sett 3-5 år, hvilket betyr at generasjonstiden er ca 6-7 år. En vil derfor ikke kunne forvente synlige effekter i form av økt oppgang før en økt gyteaktivitet får tid til å produsere ny gytefisk. Gjenoppbyggingen vil om en forvalter vassdraget godt derfor kunne dra ut i et par laksegenerasjoner.

Det er imidlertid ikke gitt at en må ha et like kraftig redusert fiske som nå i 12-15 år frem i tid, men det er trolig at en må forvente at en må ha et strengt fangstregime i nokså lang tid, inntil en er trygg på gjenoppbyggingen. En tilsvarende tilnærming vil gjelde for fisket i vassdraget.

Sterke grep

I høringsforslaget fra Miljødirektoratet er det foreslått å ikke åpne for sjølaksefiske i kommunene Tana, Berlevåg, Gamvik, Lebesby og Nordkapp. Dette er et inngripende forslag, men NJFF Finnmark og NJFF mener fortsatt det er nødvendig, og støtter derfor forslaget.

Direktoratet skrev i fjorårets begrunnelse: «Gjennom Kolarctic-Salmon er det dokumentert at laks fra Tana inngår i fangstene i alle forvaltningsregioner i Finnmark. For å unngå beskatning av Tanalaks helt, burde det derfor ikke bli åpnet for fiske i noen av disse regionene. Av hensyn til fortsatt å kunne utøve sjølaksefiske som del av sjøsamisk kulturutøvelse foreslår imidlertid direktoratet at det ikke åpnes for fiske med faststående redskaper kun i de sjøområdene der undersøkelser har vist at andelen tanalaks er høyest. Det omfatter hele Berlevåg, Tana og Gamvik kommuner, samt de ytre områdene av kommunene Lebesby og Nordkapp (figur 2-4). Forslaget innebærer at et begrenset sjølaksefiske kan opprettholdes i sjøområder der bestander fra Tanavassdraget utgjør en relativt mindre andel av fangstene.».

NJFF Finnmark og NJFF mener av samme grunn at det nåværende forslaget må være en minimumsløsning. Det er gjennom samme prosjekt vist at beskatningen er betydelig også i andre sjøområder, og det er mulig en burde skjerpet fisket også i andre deler av Tanalaksens utbredelsesområde, men NJFF Finnmark og NJFF har ingen konkrete forslag til ytterlige reguleringer. I tillegg til dette vurderes det parallelt å åpne et visst fiske i Tanavassdraget for å gagne de unike fangsttradisjonene som finnes der – særlig stengselfisket. Vi håper ikke det går gjennom, men dersom det går gjennom, så er det et ytterlig argument for å beholde de strenge reguleringene i sjølaksefisket.

Tidsavgrenset

Forslaget er avgrenset til å gjelde sesongen 2022. Det er faglig sett urealistisk at en slik regulering vil gi tilstrekkelig effekt i løpet av kun én sesong. NJFF Finnmark og NJFF mener derfor at en bør regulere dette fisket etter samme tidsintervall som de øvrige sjøfiskereguleringene.

Vennlig hilsen

For NJFF Finnmark og Norges Jeger- og Fiskerforbund

Øyvind Fjeldseth
Fiskekonsulent